

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sad nemške kulture.

Ostudnost nemškega časopisja je znana in po celem svetu poznajo to strupeno rastlino! Slovencem nasproti pa je ta ostudnost spremenila se v pravo duševno divjaštvo in če bi Goethe in Schiller vedela o teh izbruhih, ki se dan za dnevom ponavljajo v plemenitem germanskem časopisju, bi se v svojih grobovih sramovala tacihi potomcev! Mi tukaj le mimogrede opozarjamo na tisti organček nemške kulture, ki izhaja v Celju in kojemu bi Slovenci preveliko čast skazovali, če bi ga po hlevih na steno obešali! Tam čitamo ravno kar, da hočejo neki muzikantje iz Ptujja sodelovati pri slovenski slavnosti v Mariboru. Takoj je ta organček brzjavil v Ptuj, kaj je na tej stvari resnice? Svojim čitateljem pa mej vrsticami nekako namigne, da se bode že skrbelo, da omenjeni godci pridejo ob svoj kruh, če bi bili v istini tako predrzni, ako bi za dober denar sodelovali pri slovenski veselici. Ali nekaj družega in ne ta malenkost nam sili danes pero v roko. Znano je, da se je pred nekaj tedni v našem mestu pripetilo, da so trije osmošolci zagazili v prepis s stražniki ter prišli tako v konflikt z oblastnijo. Mej temi dijaki nahajal se je naj-najboljši dijak osmega razreda, nade-poln in sicer tudi ponižen in miren dijak, ki je vzbujal najlepše upe za prihodnost! Nikakor nečemo opravičevati postopanja nezrele mladine, ali za Boga, mladina je po celem svetu jednaka! Če jedenkrat dožene trdapolne svoje gimnazijske nauke, če stoji takorekoč pred odprto prihodnostjo, s koje jej žari nasproti zvezda svobode, ter si napravlja o prihodnjem življenji nade, kakor si jih je napravljalo izvoljeno ljudstvo, ko je z visocega gorovja prvič ogledalo deželo, po koji sta se mleko in med cedila, ni čuda, če se vname mlado srce in če se v kozarcu vina vtópe pametne in razsodne misli, ter se stori korak, ki bi se pri doraslem in zrelem možem moral strogo in ostro obsojati! Pri mladini pa se po celem olikanem svetu sodi, da taki izgredi koreninijo v pri-rojeni lahkomišljenosti in da tukaj ne gré govoriti o tistem hudobnem naklepu, kojega kazenski zakon

zahteva pri svojih prestopkih. Kdor se tukaj ne spominja, kolikokrat ima Dunajska policija opraviti z izgredi, provzročeni po dijakih? Cvet univerze moral bi se izročiti državnemu pravdníštvu, če bi se v poštev jemal vsak dijaški izgred po predpisih kazenskega zakona! Ali tam prepuščajo vse to disciplinarnim oblastnjam, in v resnici živinsko srce bi moral imeti človek, ki bi želel nespametnemu dijaku, da bi radi ponočnih neslanih šal prišel v železno pest državnemu pravdníštvu ter bil tako hipoma uničen s celo bodočo svojo eksistencijo! Tudi pri nas je disciplinarna oblast dotične dijaške kaznovala in sam visoki c. kr. dež. šolski svet se je izrekel, da disciplinarna kazen zadošča. Ni pa mirovalo nemško časopisje in nergalo in lajalo je neprestano, češ, da ima tukaj vmes poseči državni pravdnik in da se morajo tisti nezreli fantiči popolnoma uničiti za celo svoje življenje! Da bode pri tem uničen tudi najbolj nadarjen mladenič naše gimnazije, od kojega smo smeli zavestno pričakovati, da postane koristen ud človeške družbe, to je malenkost! Pa kaj se brigajo za to žurnalistični divjaki v Ljubljani, Celju in Gradcu! Imeti so hoteli svojo žrtev in lajali so za njo, kakor laja sestrada pes za oglodano kostjo! In dosegli so konečno svoj namen, ker poklicane oblasti in zlasti državno pravdníštvo ni moglo in ni smelo slepo in gluho ostati nasproti nemškemu tulenju in moralo je staviti do deželnega sodišča v Ljubljani primerne predloge, kojih vspeh je za sedaj ta, da se pričinja sodnijska preiskava, koje konečni vspeh bode morda ta, da bodo trije mladeniči za celo svoje življenje nesrečni postali. Mi se tolažimo, da bodo strogi, ali vendar pravični sodniki več srca imeli, nego ga imajo ti žurnalistični barbari, ki so dosegli, kar so doseči hoteli! Ali skrajna ostudnost, ki tiči v takem početju razbrzdane žurnalistike, na to pa smemo celi svet opozarjati, ker smo prepričani, da kaj takega ni poklic poštenega časopisja! Dovoljeno nam je pa pri tem, da opozorimo olikani svet še na nekaj družega. Malo dni po tistem dijaškem izgred, o kojem smo dosedaj govorili, pripetil se je drug enak izgred.

Udeležili so se ga trije nemški Kočevci, ki so istotako v svoji lahkomišljenosti razbijali klopi po Tivolskem drevoredu ter ostanke vlačili in metali v vodomet sredi Tivolskih nasadov. Bili so ti dijaki tudi aretovani in mi smo o celi tej zadevi vestno molčali, ker imamo usmiljenje z mladino, naj si bode že slovenskega ali nemškega pokolenja. In glejte! Molčalo je tudi glasilo Ljubljanskih Nemcev in molčali so v Celju in v Gradcu, kjer so poprej s polno sapo po državnem pravdniku kričali. Sedaj so bili lahkomišljeni nemški dijaki in to je čisto kaj družega! — Tak pojem imajo ti žurnalistični vohuni o pravici in spodobnosti! Slovenskega mladeniča tirajo brez srca v pogubo, ali Nemca zakrivajo s plaščem svojega usmiljenja. V istini, kdor opazuje te pisune, prisvojiti si mora skoraj prepričanje, da kultura ne oblaži človeka, temveč, da ga podivja.

Če nam nemška kultura ne daje boljših sadov, kakor so oni, ki dozorevajo po glasilu naših Nemcev, potem ta kultura res ni piškavega oreha vredna! In to je, kar smo hoteli naglašati.

Dr. Iv. T . . . r.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Državni zbor in situacija.

„Politika“ javlja, da namerava vlada sklicati državni zbor na dan 23. septembra, „Wiener Allg. Zeitung“ pa pravi, da za jeden dan prej. Dunajski dopisnik „Politike“ javlja, da je situacija za grofa Taaffeja jako ugodna, češ, da je nastalo primirje, katero bo trajalo do jeseni ter omogočilo vladi, da se dobro pripravi za parlamentarno zasedanje. Vlada hoče na jesen lavirati in se bo ogibala vsem vprašanjem, katera bi zamogla prouzročiti kako krizo. O imenovanju levčarskega ministra, ki bi imel biti naslednik grofa Kuenburga, še govora ni več. Taaffe se je v tem pogledu izrekel nedvoumno. Priznal je sicer, da je Kuenburg postal korektno, ali ker se je neprestano trudil, ustanoviti mej Taaffeom, Plenerjem in Chlumeckim neko intimnost, katera bi bila omejila svobodno gibanje Taaffeovo, se ta ne mara več vezati. Postopal bode kakor doslej, naslanjal se na desnico in levico

LISTEK.

Tetrao bonasia.

„Zračni visočini
Orel je vladar,
Breznu in strmini
Lovec gospodar!“ —

Od kar človeški rod vsled „modernih“ boleznij vedno bolj in bolj hira, so želje večine zemljanov, vezanih na prašna mesta, po zdravem zraku in gozdnih sprehodih zmiraj večje. Saj pa tudi gibanje na prostem vsi zdravniki priporočujejo, in celo „oče“ Kneipp zatrjuje ugoden vpliv gozdnih sprehodov na vzajemni razvoj duše in telesa.

Če pa z izletom v krasne domače jarke spajamo še koristno zabavo, kakor je n. pr. prežanje na raznovrstno škodljivo divjad: lisice, kune itd. ali priklicavanje gozdnih jerebov, „leščerk“, tedaj so stoprav pravi užitek izleti v veliko božjo naravo, ki lečijo dub in telo! Zdavnej sem že nameraval spregovoriti o prezanimivem lovu gozdnih jerebov „na priklicavanje“, o katerem je ravno kar izišla mojesterski pisana knjiga pri Kühnastu, Wien I. Hoher Markt 1. Spisal jo je naš domačin, g. profesor Fr. Valentinič, ki se od mladih nog z ome-

njenim lovom peča. Z navedeno knjigo je ustrezno prirodoslovcem, osobito pa prijateljem lova. V njej nahajamo vse načine vabljenja jerebov „na kost“, kakor na „šuško“. Zadnji so tako poučljivo pisani in vglasehi, da se jim lahko z najmanjšim trudom priučimo. Sploh je knjiga jedina svoje vrste, tako gledé obilega gradiva, kakor gledé dovršenosti. Saj je pa avtorju služila tudi cela 30letna lastna skušnja in muogi znameniti ruski viri o leščerkah. Času primerno je to delo in vredno, da se nekoliko pomudimo z njim.

Cela vsebina je predeljena na dva odstavka. Prvi obravnava leščerko prirodopisno, a drugi z lovskega stališča. Pisava je povsem mična, ter pretkana z jako zanimivimi podatki iz praktičnega življenja. Za lovca najmenitnejše je poglavje o lovu z vabili, in tukaj pustimo pisatelja samega pripovedati.

„Ni nam toliko do silovite moritve opreznih jerebov, kakor do povoljnega občutka obvlade prekanjene živalice. Pri raznih načinih lova so vspeha ali nevspeha krivi vnanji činitelji, a pri zvabljenju na piščal in šuško prištevamo ugoden ali neugoden izid le sebi. Zakaj bi se tedaj ne želeli, natančneje seznaniti se s to vrstjo lova, ko so vendar naši gozdi bivališče znani obilici jerebov (ruski: rjabčik).

Vsakteri poznavatelj tega lova mi bode rad pritegnil, da je ni zabave nad to! Kako nam pri odzivu („Melden“) urneje kri pluska po žilah, kako se celo telo prijetno vznemiri! In po ugodnem strelu, kaka zavestna radost nam prešinja srce! — Cele družine zvedavih senic, zibajočih se v šibkem vejevju, prikliče vabitev na koščeno piščal! Raznotera vrsta dolgokljunih žoln, pisanih detalev, drznih šoj, prepirljivih srak, srboritih vervec itd. približuje se mirno prežečemu lovcu, pozvedljivo ga opazujoč. — Resnično prezanimivi prizori. A vse inace je, ako na klic hipoma ko strela privrši varani jastreb, prikaže se pohotno škileča lisica, ali pritipa oprezna kuna, volkodlaki dihur, — gotovo hvaležni predmeti svinčenemu pozdravu. Kaj pa da je dober vspeh mnogo zavisen od vestno prirejenih vabil! Saj tudi veščaki sodijo lovsko sposobnost posestnika po kakovosti in shranitbi orodja. Koliko leščerk se ne oglasi ali pa se izneveri vsled — nápačno oglašene cevke! Izmej vseh prilično poskušanih vabil nahajal sem nad 3/4 „slabih“, deloma celo nerabljivih. V moji zbirki se nahajajo take iz Gorotana, Krajne, Skandinavske in širne Ruske. Deloma sem je pokupil, deloma primenjal, a vse za „dobre“ in vendar so nekatere „najboljše“ komaj porabljive. — Možno, da se ob času druženja posreči tudi na

ali nekoliko bolj na desnico, ker je spoznal onemoglost levičarjev.

Levičarski glas.

Poslanec Linske trgovalnice dr. Schaupt poročal je te dni svojim volilcem o svojem parlamentarnem delovanju in pri tej priliki skušal se s svojega stališča pojasniti sedanji položaj. Dokazoval je, da je v interesu monarhije potrebno, da se iz levičarjev, Coroninijevcev in Poljakov sestavi trdna parlamentarna večina in povdarjal, da se bližamo dobi reakcije v klerikalnem zmislu, kakoršno je monarhija doživela v dobi od l. 1850 do 1866 in katera je prouzročila Solferino in Kraljevi Gradec. — Schaupt je preciziral tudi stališče levičarjev proti vladi, rekši, da o zaupljivi podpori še govoriti ni. Ako bi vlada zopet krenila na tako pot, kakor lani meseca novembra, potem bo zadela ob odločni odpor levičarjev. — Nemški listi komentirajo prav obširno Schauptovo poročilo, zlasti pa odstavek, v katerem se napoveduje klerikalna reakcija.

Vnanje države.

Rusko-nemška carinska borba.

„Novosti“ upajo, da se bode še doseglo porazumljenje in dolžna nemško vlado, da je sama zakrivila borbo. Ruska je nasvetovala, naj bi se začela pogajanja za trgovinsko pogodbo, a dokler se ne dožene, naj bi bil v obeh državah v veljavi maksimalni tarif. Rusija je s tem dovolila Nemčiji vse, kar je mogla zahtevati, a šla je še dalje in privolila, da ostanejo v veljavi dosedanje določbe glede uvažanja ruske govedine, katere določbe so jako neugodne za rusko trgovino. Ruski predlogi pa niso bili vzprejeti, na kar je ruska vlada nasvetovala, naj se čim prej snide komisija, da dogovori trgovinsko in carinsko pogodbo. Nemška vlada je na to odgovorila, da bodo pogajanja brezuspešna, če ruska vlada ne vzprejme vseh nemških tirjatev. Tako so se vsi poskusi Rusije, ustanoviti mirno in dobro razmerje s sosedom, izjalovila vled trdovratnosti Nemčije. Krivda zadeva nemškega kancelarja. Caprivi je imel morda dobre namere, ali moral je preprečiti trgovinsko pogodbo z Rusijo, da zagotovi vojaškemu zakonu parlamentarno večino. Skoro ves centum, velik del narodnih liberalcev in vsi konservativci so privrženci ultraprotekcionizmu. More se torej z vso opravičenostjo trditi, da je Caprivi kupil glasove agrarcev z obljubo, da bo zavrgel ruske predloge glede trgovinske pogodbe. Če je tako, zašel je Caprivi na krivo pot, ker je grešil ne samo zoper prijateljstvo z Rusijo, ampak tudi zoper interese velike večine nemškega prebivalstva. Trgovinska pogodba in gospodarsko približanje k Rusiji bi bilo mir in varnost Nemčije dosti bolj zavarovalo, nego onih nekoliko desetstotov, katerim bode za dlje časa nemogoče produktivno delovanje in za katerih vzdrževanje bode treba velikih žrtev.

Egiptski Khediv v Carigradu.

Abbas-paša se je vrnil na obali Nila in bil povsod navdušeno pozdravljen. Njegovi podaniki mislijo, da je Bog vé kaj dosegel pri turškem sultanu, a ta nadeja se bo kmalu izjalovila, kajti pozitivnega ni Abbas-paša v Carigradu ničesar izposloval, ker se Turčija ne upa ničesar storiti v to, da bi Angleži zapustili Egipt. Da bi Turčija to rada dosegla, o tem ni dvoma in da stoji s svojimi simpatijami na strani Abbasovi ter je pripravljena, podpirati ga moralno, ko že materijelno ne more zanj nič storiti, to vé vsakdo. Posamne dogodbe pri Abbasovem posetu v Carigradu pa so vendar vredne obče pozornosti, zlasti ker kažejo, da misli Abbas v korist svoje politike in v dosego svojih idealov udariti na novo struno, na mohamedanski verski fanatizem. Abbas pašo spremilo je v Carigrad 200 egiptskih šejkov, katere je sultan posebno odlikoval.

Priredil jim je celo slovesen banket, katerega sta se tudi on in Abbas udeležila, kar velja v orijentu za izredno odlikovanje. Pri tem obedu protestiral je najodličnejši šejk zoper kristjansko poplavljenje mohamedanskih dežel in napil mohamedanski hrabrosti, katere bo pregnala tuje. Ta govor se je tiskal in v več stotisoč izvodov razširil mej egiptskimi mohamedanci. To je najsigurnejša pot nabujskati mohamedance zoper naseljene tuje in Angleži se že boje neugodnih posledic.

Dopisi.

S Cetinja, 31. julija. [Izv. dop.] (Obodska slavnost.) Črna gora, ta domovina pravih slovanskih junakov, še ni videla tako velikanske in velečastne slavnosti, kakor je bila štiristoletnica ustanovitve Obodske tiskarne. Dne 25. julija zbrali so se gostje iz vseh krajev Črne gore in sosednih dežel, a došli so tudi zastopniki drugih slovanskih rodov in raznih učenih korporacij. Mesto je bilo vse v zastavah. Zbrano ljudstvo pa je navdušeno vzprejemalo dohajajoče goste, izmed katerih je posebno omeniti 300 krasno oblečenih Hercegovcev. Zvečer je bilo mesto čarobno razsvetljeno, po vseh hribih so plamteli velikanski kresovi, v tem pa je prebivalstvo priredilo svojemu vladarju velečastno bakljado. Knez Nikola stal je na velikem balkonu svojega doma, okolu njega pa je bila zbrana vsa njegova rodbina. Vodja bakljade stopil je pred balkon in s srčnimi, krepkimi besedami pozdravil kneza in mu čestital na redki slavnosti. Ko je govornik končal zaorilo je urnebesno klicanje: „Da živi knjaz Nikola!“, ki je gromovito odmevalo od skalnih gor. Ko se je šum polegel, slišal se je krepki knežev glas. „Hvala vi bračo, hvala vi Črnogorci, hvala vi mili gosti! Živjeli!“ In zopet je nastalo gromovito klicanje: „Da živi knjaz Nikola!“ vmes pa so pokali samokresi in puške. Ko so bakljenosci z glasbo odšli, razvila se je pred dvorom ljudska veselica. Prebivalstvo je uprizarjalo junaške igre in plesalo kolo, a navdušenost je priklopala do vrhunca, ko je knežev sin Mirko prišel iz dvora in z narodom dvakrat zapored plesal kolo. Tega prizora ni moči popisati. Ko so nehale junaške igre in je zastal ples, zapel je stari guslar pop Tomanović junaške srbske pesmi. Tako je ljudska veselica tekla do rane zore. — V sredo zjutraj so nas prebudili topovi. V dvoru zbrala so se deputacije, da sporoče knežu čestitanja, ob 9. uri pa se je vse zbralo v Zetskem domu. Prestolonaslednik Danilo je pozdravil goste z oduševljenim govorom in njemu so se izročile razne diplome. Bil je to nenavaden prizor. Prvi učenjaki na svetu so kot zastopniki mogočnih kulturnih narodov častili vladarja male Črne gore! Po primerni zahvali prestolonaslednika odšlo je občinstvo v dvorno kapelo k božji službi, kamor je prišel tudi knez z vso rodbino, a ob 1. uri bil je vkupni obed na ravnem Cetinjskem polju, katerega se je udeležil tudi prestolonaslednik. Po obedu prišel je tudi knez Nikola, da pozdravi svoje goste in bil oduševljeno vzprejet. Popoldne je bila velikanska dirka, katere se je udeležilo na tisoče občinstva. V četrtek odpeljali smo se v Rijeko Crnojevića in šli od tod na Obod, kjer se je vršila božja služba. od tod v Podgorico, kjer smo bili sijajno vzprejeti

in kjer se nam je priredil krasen banket. Iz Podgorice smo šli v Plavnice, in se vozili po Skaderskem jezeru in se preko Lesandre vrnili v Cetinje. Ljudstvo nas je povsod oduševljeno pozdravljalo. Bil je to pravi triumfalni sprovod na kršnih tleh črnogorskih. — V soboto pa se je zaključila Obodska slavnost s predstavo „Balkanske carice“. V prenapolnjenem gledališču je bil tudi knez s celo rodbino. Občinstvo je pri razhodu priredilo knezu velikansko manifestacijo in se s srčnimi ovacijami poslovilo od gostov. Slavnost se je vršila velečastno in na vse udeležnike naredila mogočen utis. Črna gora in nje vladar sta dosegla sijajen moralen uspeh.

Iz Celovca, 2. avgusta. [Izv. dop.] (Dijaksko podporno društvo „Radogoj“.) Tužni moramo postati Slovenci, ako pogledamo v naše pisarne in uradnice, bodisi cesarske, deželne ali zasebne, na železnice, v srednje in male šole, v tovarne itd.; koliko vidimo tukaj tuje gospode, ki si mej nami dober kruh služi, pa za nas ne mara, našega jezika ne razume, ga ne ljubi in se ga tudi učiti neče. Ta ohola nemška gospoda je pogosto osorna proti našemu ubožnemu ljudstvu, v naših političnih bojih pa nam vedno nasprotuje. Priprosti kmet, ki nemščine ali laščine ne razume, ima pa svoje težave s takimi ljudmi, ker jim nič dopovedati ne more. Že na Kranjskem, kjer vendar precej domačih mladeničev v srednje šole zahaja, da postanejo inteligentni ljudje, imate to težavo; veliko huje pa je v tem oziru v sosednih deželah, na Primorskem, Štajerskem, posebno pa pri nas na Korškem.

Kaj je krivo temu zlu? Krivda je v tem, ker slovenskih sinov premalo študira. Naš narod je reven in kdor ni v takem mestu, kjer so srednje šole, le težko zmore, da bi dal svojega sina v oddaljeno mesto šolati. Še težje je, sina izdrževati na visokih šolah v Gradcu ali na Dunaju.

Ljubljanski, za vse dobro vneti rodoljubi so toraj prav storili, da so ustanovili društvo „Radogoj“, ki ima namen, podpirati dijake, ki so dovršili srednje šole in se želijo podati na visoke šole, pa nimajo za to dovolj pomočkov. Društvo bode pa podpiralo tudi umetnike, bodisi slikarje, podobarje itd., ki se hočejo na tujem v svoji stroki in umetnji še bolj izuriti in izobraziti.

Ker se bodo po pravilih uplačila ustanovnikov in sprejemnine nalagale kot poseben zaklad, od katerega se smejo rabiti samo obresti, in ker se bodo vsi drugi dohodki rabili za tekoče stroške in ker mora slednjič vsak dijak, ki bode od društva podporo dobival, obljubiti, da bo pozneje, ko v službo stopi, društvo podpiral ali pa prejeto podporo (brezobrestno) nazaj povrnil, je upanje, da društveni dohodki nikdar ne usahnejo, ampak čim dalje večji postanejo.

Na prvi pogled mora vsak spoznati, da so nameni novega društva vse hvale vredni in da je od njega pričakovati obilo dobrega sadu. Do zdaj so morali revni slovenski dijaki na viših šolah mnogo revščine prestajati, pogostokrat stradati in drugo pomanjkanje trpeti, prej da so svoje šole dokončali

Dalje v prilogi.

slabo oglašeno piščal petelinčka prizvati, a to je zgolj slučaj! (Vestno delana in natančno oglašena vabila za starega in mladega petelinčka, kakor tudi za piško, dobé se pri pisatelji knjige: F. Valentinič, profesor v Gradci, Stadtquai 35, jako ceno.) Piškin klic se redko sliši, je toraj mnogim neznan. Zategadelj se največ le piščali nahajajo, dočim so „šuške“ („Wusperi“) bolj nepoznane. A priznati se mora, da so zadnje mnogo bolj priucljive ter vspešneje porabljive od piščali. — Akopram niti dva lovca povsem jednako ne vabita, se v naravi vender-le nekateri klici izmed vseh redno ponavljajo. Mlad petelinček kliče skrajna nepopolno, a čim stareji postaja, tem popolneje poje. Zelo stari samci imajo navado, ali začetek ali konec klica ponavljati. Vse te važne podrobnosti priučimo se v naravi sami, da le pazimo in pridno poskušamo. Začetek pač moramo imeti. V to svrhu vzamemo zanesljivo oglašeno cevčico, vtaknemo si zarezo nizdol mej zobe, pritismo znotrajni konec z jezikom k „nebu“ in sunemo sapo z goltom skozi. To vadimo tako dolgo, da dobimo čisti, zveneči glas brez sikanja. — Kadar to znamo, lahko se poslužimo v knjigi označenih osemnajst klicev na glaske. Zadostujeta pa že prva dva. Pripomniti je namreč, da nimata le samec in samica (prvega ločiš od piške po črnohojni lisi na

grlu) več različnih klicev, ampak da se zadnji preminjajo po starosti, času in vremenu. Glavni klic starca, katerega lahko pomladi za časa „parjenja“ (Balz) in jeseni ob „misanju“ (Mausser) zaslišavamo, je neko površčanje visokozvenečih glasov, ki so po celó kratkih premolkih ostro ločeni in ob koncih več ali manj upodobljeni (moduliert). Celi klic traja tri do štiri trenutke. Glasi se:

„Tsī, tsītsērī, tsītsētū“

Opaziti je, da vglasevanje petja zato ni lahko, ker nimamo znakov (sekiric) za četrtno zvišenih ali znižanih glasov. Najbolje si je pomagati z gosli, ker se na nje glaska lahko tudi za četrtno ali zniža ali zviša. Z glasovirom pa to ne gre. Prvi „Tsī“ je v glasu srednjega „c“, a se zniža za 1/4 glasu k glaski h. Jednako se končica „tsū“ vzdigne istim načinom, kakor se je „Tsī“ znižal.

Piško oponašamo s „šuško“, in to tako natančno, da niti najbolj vajenemu ušesu ne bode lahko ločiti klicev. Glavni znak je neko hripavo, nejasno šušikanje: „šf, šiši — šššš.“ — Razun teh, rekel bi pravilnih klicev, zaslišavamo tudi nekatere celó nenavadne, a to poredkoma. Tako n. pr. se sliši, kadar petelinček na vejo prismoči nekovo: „Čo, iu—iu, bēbēbē.“ Ako se piška zaupljivo bliža, slišimo pogostoma: „Pl orit.“ Po tleh pribraka-

joči samec nas tudi z: „Ble — ble — ble — ble“ iznenadi. Vmes zapazujemo tudi nagli: „Pit — pit — pit“, ali: „Sui, sui, si — si — si“, tako nežno in prikupljivo, da nas srce boli pri pomisleku, kako kruto mu bomo razdrli sladko nado in končali sanjarije. —

Najglasneje „pojo“ v pomladi, ko jih tajnosilna moč druženja v novooživljeni naravi probudi, in pričetkoma jeseni, ko jim je stvarnik tako bogato mizo pogrnil. Zna se, da so ti časi tudi za lov najugodnejši. Na Štajerskem varuje postava jerebe pomladnega pobijanja, a v septembru lahko opazujemo z bogatim plenom vračajoče se lovce. Glede izvolje dnevnega časa je vsaka ura ob jasnem, mirnem vremenu ugodna. Le slabo vreme ne ugaja. Mehki, južni vetrovi in topli „Sirocco“ so vabitvi na pomlad jako ugodni, nikakor pa v jeseni, kajti prinašajo dež in burjo. Zato pa volimo na jesen mirne, tople dneve, kateri slede navadno burji in mokroti.

Zastran obleke nasvetuje pisatelj lahko, priprosto, temnobojno, a mehko opravo brez vsega nakita. Zrnje (Schrott) se priporoča v jedni cevi štev. 10, a v drugi za vse slučaje štev. 4 (lisice kune itd.). Nad 40 kor. naj se nikoli ne strelja, ker se tak strel le malokdaj posreči. Vedno je priporočljivo včasih še nekoga seboj vzeti ter ga na

in do svojega vsakdanjega kruha prišli. Zdaj so dobili vrlega pomočnika na društvu „Radogoj“. Ker je posebno na Koroškem veliko pomanjkanje slovenske inteligence in je tudi gotovo, da bo novo društvo rade volje podpiralo slovenske dijake s Koroškega, smo tudi mi koroški Slovenci vezani, to koristno društvo po možnosti podpirati ter prosimo premožnejše slovenske rodoljube, naj se upišejo v društvo „Radogoj“ kot redni člani ali kot ustanovniki, ali pa naj društvo vsaj od časa do časa razveselijo s kakim darilom. Izgovor, da itak nameravamo v Celovcu ustanoviti dijaško podporno društvo, ne velja, kajti isto bode podpiralo le dijake na latinskih šolah in na učiteljski pripravnici, društvo „Radogoj“ pa pozneje na viših šolah; tedaj se obe društvu le nekako mej seboj spopolnujeta.

Ni ga večega siromaka na svetu, kakor je ubožen dijak. Še mlad in neizkušen mora živeti v tujem mestu, mej tujim, trdosrčnim svetom; on si nikamor ne vé pomagati, ako v stisko pride. Svoj čas bi imel porabiti v to, da se kaj nauči, ne pa za to, da si zasluži svoj vsakdanji kruh. In vendar je toliko slovenskih dijakov, ki morajo svoj kruh služiti si s poučevanjem gospôskih otrok, poleg tega se morajo pa še sami vsega naučiti, kar se od njih tirja. Ker je pa v takih mestih mnogo revnih dijakov, zato je tudi dostikrat teško dobiti kako boljšo inštrukcijo, in potem mora tak od celega sveta pozabljeni dijak hudo stradati ali pa še učenje na kol obesiti ter se zadovoljiti s kako borno službo. Zato bo vsak dobro delo storil, kdor pristopi k temu hvalevrednemu podpornemu društvu in s tem podpira uboge slovenske dijake na visokih šolah. — Novemu društvu pa kličemo: vivat, floreat, crescat!

Iz Kranja, 3. avgusta. [Izv. dop.] (Konferencija. — Nekaj o taktu) Čakal sem spretnejšega poročevalca o prezanimivi letošnji učiteljski konferenciji našega okraja, a zaman. Konferencija vršila se je dne 26. julija v Kranju v mestni dvorani. Gosp. nadzornik A. Žumer otvori konferenco točno ob devetih, pozdravi učiteljstvo, sporoči pozdrav gospoda okr. glavarja ter imenuje svojim namestnikom g. A. Kmeta. Zapisnikarjem bila sta voljena gospd. Rooss in gosp. Petkovšek, verifikatorjem zapisnika pa gg.: Luznar in Pezdich.

Kakor običajno seznanil nas je gosp. nadzornik najprvo z najvažnejšimi razpisi in ukazi šol. oblastev, kateri so zagledali beli dan tekom leta, potem pa je prešel k nadzorovanju in stanju šol, katero je vsled nalezljivih boleznij menj ugodno kot prejšnja leta. Tu in tam dobi se še kaka napaka glede metode, discipline etc, vidi se pa, da se vsakdo trudi napredovati in popolnjevati svoje znanje. Po poročilu vpraša g. Jelenc predsednika, zakaj je samovoljno, brez vednosti stalnega odbora črtal iz vspešnega poročila dež. šol. sveta, glasom katerega naj bi se šolski čas drugače uredil na kar je gosp. predsednik odgovoril, da bi s tem višja šolska oblast lahko domnevala, da jo hočemo kritikovati. — Gosp. Luznar poroča „o podrobnem načrtu iz slovnice na jedno in dvorazrednicah“. V daljšem govoru povdarja važnost tacega načrta ter koncem svojega predavanja stavi resolucijo, naj

40 kor. pred seboj nastavi. „Štiri oči več vidijo —“, a treba previdnosti, pred vsem pa miru. V interesu lova mora se pobijanje pišk odsvetovati, sicer bi se število jerebov v kratkem času neljubo skrcilo. Še večje zlo pa je revicam zanjke nastavljanje. Več kakor dve tretjini vzanjenih prožre zverjad, vrhu tega pa trpe revice strašne muke in končno se s tem grdim načinom lova ves zarod uniči. Jasni dokaz navedene resnice nam podajajo razne pokrajine Nemčije, kjer je leščerka popolnoma zginila. V največji obilici jo nahajamo v Ruski. Na zimo 1874—75. leta sta v Moskvi samo dva trčca čez 400 000 gozdnih jerebov spečala!

Sabanjajev, prvi ruski opisovalec in lovec leščerke zagotavlja, da se skozi celo leto na Ruskem čez 3.000.000 leščerk strži, a da število vseh na leto polovljenih gotovo presega 6.000.000! V Avstriji je pred vsemi deželami gledé leščerk Kranjska najbogatejša, za njo Štajerska, Nižavstrijska, Koroška itd.

Pazimo in štedimo torej to vrsto divjadi po krasnih naših slovenskih gozdovih ter pospešujmo njen naraščaj! Sezimo pa v to svrhu tudi po naučnem in zanimivem berilu, prirejenem nam po marljivosti našega rojaka, kateri je za to strokovnjaški dovršeno delo prejel od nadvojvode Franca Ferdinanda laskavo odlikovanje. Hubertus.

se voli odsek, kateri naj do prihodnjega leta sestavi na podlagi tega načrta tednik za spisje in slovnico. Za tem poroča gosp. Bregant „o uzrokih slabega šolskega obiskovanja in kako bi se dali odpraviti“ prav zanimivo ter stavi resolucijo, v kateri se prosi sl. c. kr. okr. šol. svet, da bi v naprej strože postopal pri kaznvanju neopravičenih šolskih zamud. K besedi se oglasi g. Luznar ter s prav drastičnimi vzgledi dokazuje kako malo, ali celo nič ne stori c. kr. okr. šol. svet za boljše obiskovanje ondotne šole. — V stalni odbor konferencije so voljeni gg.: Benedik, Kragelj, Luznar in Režek.

V svojem poročilu priporočal je g. nadzornik učiteljstvu takt, a takoj dal sam slab vzgled, ko je prav po nepotrebnem jel vleči na dan osebnosti, izdal tajnost nekega urednštva ter se zaletaval v naše učiteljsko društvo dobro vedoč, da mu odbor ne more in ne sme odgovarjati v uradni konferenciji. Če mu ni kaj po volji, obrne naj se do društvenega odbora, ali naj pride h kakemu zborovanju, pri konferencijah naj pa pusti društvo v miru. — Po obedu — v dobro znani gostilni gosp. Mayerja ml. — počastil je učiteljstvo s svojo navzočnostjo g. okr. glavar dr. M. Gstettenhofer. Dobro ubrano petje vrstilo se je z napitnicami, katere jedne glavna vsebina je bila vkljub temu, da so sedeli pri sosedni mizi gostje neučitelji „leidige Disziplinarfälle“ prejšnjega leta.

Iz Poljan pri Škofji Loki, 2. avgusta. [Izv. dop.] (Naše občinske razmere. — Požar.) Danes pa zopet nekaj novic iz Poljan. Gotovo Vam je že znano, da bomo v kratkem volili župana. „Konzervativna“ stranka ga še zmiraj hoče imeti gori v hribih, kamor človek komaj po vseh štirih pride. To je v resnici žalostno, da še nekaj korenitih in pravcatiž možakov iz Poljan le to tiši in želi, da bi ljudje po poldrugo uro hodili od cerkve do župana. Ta bi pač moral vsekako le sredi vasi biti! Ako Vam ni drugače po volji, ga pa postavite vrh Blegaša, od koder bode prav lahko pogledaval vso Poljansko dolino in zvečer zvezde štel, katere bodo prinesle srečo Poljanam. — Včeraj ob 2/10. uri zvečer je nastal ogenj v Predmostu v biši Gregorja Kisovca. Najedenkrat je bilo vse poslopje v ognju in v dveh urah ni bilo družega, kakor malo ogorelih blodov. Ljudstva se je nateklo od vseh strani mnogo in le pridnosti naših fantov in deklet, ki so tako hitro vodo nosili iz mimotekečega potoka, se je bilo zahvaliti, da se niso sosednja poslopja užgala in da ni zgorela notranja oprava pogorelega poslopja. Ko bi se bila sosednja hiša gospodarja Eriana užgala, bil bi šel ves Predmost in na oni strani vode še Poljane. Tudi dva orožnika sta precej pri tekla iz Gorenje vasi na pogorišče. A našega župana sta zastoj tako dolgo pričakovala, da bi določil može, kateri naj pri ognju kot straža, čez noč ostanejo ker je stlačeno seno pod streho in pa stelja v hlevu tako močno tlela, da se je še z vodo težko kaj pomagalo in je bila velika nevarnost, da kak hud veter potegne in se vnamejo bližnja poslopja. Naš župan je pa gotovo kje gori v hribih sladko spal ali pa izza kake smreke plamen opazoval, ako ga je sploh mogel kaj videti. Pa plat zvona so slišali celo v Gorenjo vas, on ga pa na Brdih ni mogel! — To je pač zopet nov dokaz, kako potrebno je, da se župan voli iz srede poljanskih mož, ne pa po uro daleč od glavne vasi! Pamet tedaj in pozor, ko bomo prihodnjič občinske može volili. Mnogokrat se bomo še pokesali, ako volimo tako, kakor do sedaj. Kdo bo plačeval n. pr. stroške, katere je nakopalo županstvo občini z nepotrebno tožbo? Kdo bo poravnaval napske drugih?

Tudi naj prihodnji župan s svojimi možmi poskrbi, da se ljudje iz vasi odstranijo, ki imajo predolge prste in ki ne poznajo razločka mej mojim in tvojim. Vsi ljudje so nevoljni čez tega pogorelca, pri katerem so se v pogorišču take stvari našle, katerih gotovo ni nikdar niti pošteno podedoval niti kupil. — Neobhodno bi se tudi potrebovala jedna brizgalnica za našo dolino, taka, kakor jo imajo v Žireh. Saj ne bo toliko stala in g. župnik je že davno nekaj denarja za to vložil. Ko bi bilo po volji župnikovi, že zdavna bi bili imeli pri nas brizgalnico in veliko izdatneje bi bili lahko pomagali pri tem pogorišču. Naš gospod župnik je zelo vnet za blagostanje naše vasi, kar se je tudi sedaj pokazalo. In vendar je klerikalna stranka zoper njega. Bog ga živi mnoga leta!

Županstvu je pa treba le dobre volje in vse se bo naredilo! Saj naši kmetje ne trpe takega

pomankanja, da ne bi mogli malo prispeti! Seveda če bo županstvo tako slabo gospodarilo, kot dosedaj, ne bo prav nič mogoče. Tudi za novo šolo in šolsko zastavo naj se krajni šolski svet malo bolj pobriga, kakor naj tudi cela občina poskrbi, da se sezida v par letih novo primerno prostorno šolsko poslopje, kakoršna imajo že skoro povsod po slovenskih vaseh. Navedene stvari so neobhodno potrebne in z združenimi močmi bomo vse lahko naredili. Vztrajnost premaga vse! In če Bog da in sreča junačka, se bodo potem tudi Poljane malo bolj povzdignile in ne bodo zaostajale, kakor sedaj, za drugimi vasi.

Domače stvari.

— (Osobna vest.) Naš rojak in odlični učenjak slovenski g. profesor Simon Rutar vrnil se je s svojega znanstvenega potovanja po Italiji, Grški in Turški, na katerem se je mudil skoro celih šest mesecev. Kakor čujemo, nabral je g. profesor s svojo znano izredno marljivostjo na historični zemlji italijanski in orijentski obilo preznamenitega znanstvenega gradiva, s katerim bo dosegel izvestno izreden uspeh. — Presrečno dobro došel v domovini!

— (Shod slovenskih in hrvatskih abiturientov.) Piše se nam iz Zagreba 4. t. m.: Danes jutraj dospeli smo slovenski abiturienti v kraljevski Zagreb. Na kolodvoru pričakovali so nas hrvatski tovariši, a zbralo se je tudi mnogo odličnega občinstva, katero nas je glasno in navdušeno pozdravilo. Hrvatski abiturient gosp. Polić nas je pozdravil z navdušenimi besedami. Za vzprejem in pozdrav se je zahvalil tovariš Vester. S kolodvora smo šli na vseučilišče in potem v prostore akad. društva „Zastave“, kjer nas je pozdravil vseučiliščnik gosp. Boranič. Ko so se nam odkazala stanovanja, šli smo na vkupni zajutrek, na kateri nas je povabil hrvatski abiturient g. L. Mazzura, sin odvetnika dra. Mazzure, od tam pa na pokopališče, kjer smo okitili grob pevca slovensko-hrvatske vzajemnosti Stanka Vraza.

— (Slovenska pesem) slavila bode jutri posebno slavje. Na nemški periferiji, v Mariboru, vršila se bode velika pevska slavnost Ptujkega slovenskega pevskega društva, na obalih sinje Adrije na južni periferiji pela bodeta v Barkovljah dva pevska društva iz okolice Tržaške, pri izletu „Tržaškega Sokola“ v Plavje v Istri bode pelo „Slovensko pevsko društvo v Tratu“ v sredini pa priredi pevsko društvo „Ljubljana“ za iste, ki se ne mogó udeležiti Mariborske slavnosti, pevske veselice pri Virantu. Ne dvomimo, da bode slovenska pesem povsod privabila obilo čestilcev, posebno pa pri najvažnejši slavnosti, to je v Mariboru.

— (Nemška demonstracija.) Mariborska podružnica zloglasne „Südmark“ priredi danes večer v „Stari pivarni“ veselico, katera naj bi pokazala, kakor pravi, da v Mariboru ne mara nihče za veselico „Slovenskega pevskega društva“. Ta nemška veselica je torej gola demonstracija, ki je pa več kot nepotrebna.

— (Za tridesetletnico Kranjske čitalnice) prijavila so, kakor se nam iz Kranja poroča, tamošnjemu čitalničnemu odboru svojo udeležbo do sedaj naslednja društva: „Ljubljanski Sokol“, pevsko društvo „Ljubljana“, bralno društvo v Gorjah, akademično društvo „Sava“, akademično društvo „Slovenija“, čitalnica na Vrhniki, čitalnica Ljubljanska in gasilno društvo v Kranju. Kakor se kaže, razviti se hoče slovesnost Kranjske čitalnice v pravi narodni praznik.

— (Odhodna slavnost podčastnikov domačega pešpolka.) Opozarjamo še jedenkrat na današnjo, gotovo vsem krogom prebivalstva simpatično odhodno veselico naših vrlih podčastnikov na prostornem Virantovem vrtu. Sodelujeta vojaška godba in iz prijaznosti pevsko društvo „Ljubljana“. Začetek ob 8. uri, ustopenina prosta.

— (Iz deželnega šolskega sveta.) V zadnji seji stavljal se je predlog naučnemu ministerstvu gledé imenovanja vodje na Ljubljanskem učiteljski. Drugim učiteljem na štirirazrednici v Kostanjevici imenovan je dosedanj tamošnji začasni učitelj g. L. Potrebini. Rešil se je priziv občine Petrova vas v Črnomaljskem okraju v zadevi šolske zgradbe. Zaradi kršenja discipline bila sta lokalno izključena dva dijaka tukajšnje višje realke. Dovolilo se je končno, da se razširi jednorazrednica v Šmartinu pod Šmarno Goro v dvorazrednico.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Iz Idrije 100 kron, katere sta nabrala mej tamšnjimi rodoljubkinjami in rodoljubi gg. Jos. Šepetavec in St. J. Kogej. Darovali so po 2 kroni: gospe H. Harmelova, Dragotina Lapajnetova, Ana Turkova in gđna. Juljka Harmelova: po 1 krono: gospe Marija Erženova, Dragotina Nagodetova, Lavoslava Novakova, Dragot. Thalerjeva in gđne. Marija Brusova, Marija Kobalova, Frančiška Podobnikova, Miuka Ranzingerjeva in Marija Vončinova; nadalje gosp. Fr. Ks. Goli 4 k., Josip Šepetavec 3 k. in po 2 kroni: gg. Mart. Dežela, Fr. Didič ml., Ivan Gruden, Henrik Kos, Fr. Kratner, Valentin Lapajne, Vinko Lapajne, Anton Leskovec, Fr. Nagode, Anton Petrovič in Kajetan pl. Premerstein; po 1 krono: gg. Peter Bevk (iz Cirknega), Ivan Bonča, J. Bolta (župnik v Ledinah, Fr. Didič ml., Fr. Druškovič, „Franci iz rožne ulice“, Aleksej Goslar, Jos. Gruden, Pavel Gruden. Karol Habe, Adolf Harmel, Vaclav Helmich, Avg. Kavčič, Andrej Kogej, St. J. Kogej Jos. Kos, Drag. Lapajne, Drag. Makuc, J. Medved, K. S. Molčanov, Camillo Murgel, Neimenovani, Al. Novak, Iv. Novak, Josip Oblak, Iv. Pavšič, Iv. Petrič, Jos. Platner, Jos. Plesničar, Mirosl. Plesničar, Leop. Pogačnik, Val. Pogačnik, Fr. Rejec, Jos. Rupnik, Matija Seljak, Jos. Serjun, Leop. Stross, Drag. Šinkovec, Fr. Šinkovec, Jos. Šulgaj, Raf. Thaler, Val. Tončič, Miha Tratnik, Mirosl. Treven, Val. Treven, Fil. Vidic, Peter Vidmar, Fran Vončina (paznik), Fran Vončina 17. in Fr. Vončina (tajnik); naposled dobil je V. K. Jakobinec za prodane „Križevačke statute“ 4 krone. Slava vrlim rodoljubkinjam in rodoljubom, sosebno pa zavednim delavcem, ki svoj trdo zasluženi denar žrtvujejo za rodoljubno stvar! — V Ljubljani darovali so: gospod Iv. Pr. Lampret in gđni sestra Anica in Leopoldina Lampret vsak 1 krono. Skupaj vsprejeli smo danes 103 krone, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki.

— (Šentjakobsko-Trnovski ženski podružnici sv. Cirila in Metoda) so darovali prvo krono: gospa Iv. Gutnikova o priliki izleta na Golove nabrala 12 kron 36 vin., dalje: gospa Klarman 3 k., gospod Vekoslav Legat, gosp. G. Marout, gospa M. M., vsak po 2 kroni; gosp. dr. Hinko Dolenc, gospa Nežika Udovič, gosposdine Josipina Kačar, Mar. Kuček, Mici Kozjek, Režika Kozjek, Ivanka Praznik, Franja Žebre, Neimenovanec, vsak po 1 krono; skupaj 30 kron 36 vinarjev. Živile vrlje darovalke in darovalci!

— (Potrjen deželni zakon.) Načrt zakona, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski glede izločitve cestne proge od deželne meje pri Vrščem do eraričnega skladišča v Idriji, spadajoče k deželni cesti Logaško-Idrijski, je dobil Najvišje potrjenje.

— (Zakaj samo — nemški?) Piše se nam: Do zdaj nosila je in še nosi g. Auerjeva gostilnica ob dolenski cesti le nemški napis na tabli, namreč: „Gasthaus zum grünen Berg“. — Ker bode z otvoritvijo dolenskih železnic baš ta gostilna pridobila vsled prometa še veliko večje število slovenskih gostov, ki jo bodo obiskovali, bilo bi pač umestno, da napravi g. Auer tej gostilnici tudi slovenski napis in skrbi za — slovensko postrežbo.

— („Slovensko planinsko društvo“) naznanja, da je sedaj dobil pri cerkovniku na Kumu piva v steklenicah in v sodčkih, dobrega naravnega vina in kruha. Ta užitek je na društveno prošnjo preprijazno priskrbel prečastiti gosp. Alojzij Jerše, župnik na Dobovci (pošta Hrastnik), za kar mu bode izrečena pristna javna zahvala. Kdor želi še česa družega, naznani poprej društvu ali pa naravnost preč. g. župniku. V kratkem bode imel Kumski cerkovnik tudi konserve in druge reči v zalogi. Na Kum, od koder je prekrasen razgled, so rdeče zaznamenovani trije poti, in sicer iz Zagorja čez Završe, iz Trbovelj čez Dobovec in iz Hrastnika čez Mático. Po vsakem je tri ure hoda.

— (Za tretje porotno zasedanje,) ki se prične 28. t. m. v Ljubljani bili so izžrebani nastopni glavni porotniki: Gg. Viljem Treo, stavbinski podjetnik; Jakob Kapš, zlatar; Fran Regoršek, trgovec; Karol Achtschin, branilnični kancelist; Jernej Tavčar, mizarški mojster; Jožef Prosenc, zavarovalni uradnik; Jožef Stadler, kleparski mojster; dr. Vladimir Žitek, odvetniški kandidat; Adolf Mikusch, izdelovatelj dežnikov; Karol Weber, trgo-

vec; Karol Žužek, pekovski mojster; Ivan Spoljarič, hišni posestnik; Ferdo Omejec, dež. blag. oficijal; Adolf Hauptman, tovarnar; Jožef Böhm, branilnični kancelist; Vincenc Vizjak, deželni oficijal; Peter Strel, gostilničar; Jožef Dakleva, užitniški vodja; Ivan Götz, hišni posestnik; Fran Dolenc, mesar; Friderik Bürger, tovarn. knjigovodja; Fran Goršič, izdelovalec orgelj; Viljem Tönnies, solastnik tovarne; Fran Štrukelj, trgovec; Jožef Černe, urar; Ivan Zupanc, deželni oficijal; Karol Tschurn, branilnični knjigovodja; vsi v Ljubljani; Jernej Globočnik, pekovski mojster, Ferdo Pollak, trgovec in Pavel Bizjak, knjigovodja v Kranji; Henrik Lebinger, trgovec v Litiji; Viktor Bolaffio, vinski trgovec v Spodnji Šiški; Karol Detela, hišni posestnik v Dobu; Henrik baron Lazarini veleposestnik v Št. Valpurgu; Ivan Majaron, trgovec in posestnik v Borovnici; Ivan Žitnik, posestnik in gostilničar v Cerknici. — Namestni porotniki so: gg. Adolf Reich, čevljarški mojster; Jakob Martinčič, ključarski mojster; Karol Lappain, trgovec; Peter Majdič, branjevec; Anton Androjna, prodajalec premoga; Edvard Regnard, trg. agent; Ivan Meden, odvetn. solicitor, Julij Grohman in Jožef Forte, trg. pomočnika, vsi v Ljubljani.

— (Pobalinstvo.) Piše se nam: Zadnji čas spravili so se nepoznani zlikovci nad drevesa, na katerih je „Slovensko planinsko društvo“ zaznamovalo z barvami pot od Golovca do Laverce, in začeli brisati ta barvana znamenja z debel. — Umestno bi bilo, takej zločnosti priti na primeren način v okom.

— (Komisijski ogled) vršil se je včeraj ob 6. uri zvečer pri mestni klavnici zastran prihodnje naprave „rampe“ in tiru od železnične proge do klavnice, za prevažanje živine i. dr. — Udeležili so se ogleda zastopniki železnice, mestne občine i. dr.

— (Dolenske železnice.) Pretekle dni dovršila se je dovozna cesta h kolodvoru dolenskih železnic pod „Zelenim hribom“, sedaj pa se polaga kamenje po prostoru okrog kolodvora, na kar se bo potem ta prostor jel z gramozom posipati. — Chamotni tlak na peronu tega kolodvora je do cela položen, glavna dela pa že nekaj časa dovršena, tako: stanovanja, uradni lokali in stranski prostori.

— (Velikega medveda,) ki je bil ustreljen meseca aprila v gozdih kneza Schönburga blizu graščine Šneperške na Notranjskem, je tukajšnji krznar g. A. Krejčič v Zvezdi prav spretno prepiral. Ta res izredno lep eksemplar domače divjačine videti je v omenjenega gospoda prodajalnici do ponedeljka popoldne.

— (Iz delavskih krogov.) Na pritožbo, priobčeno v našem listu pod tem zaglavjem v sredo dné 2. t. m. došli sta nam od prizadetih zadrug sledeči pojasnili. V 175 številki „Slovenskega Naroda“ z dné 2. avgusta t. l. se nahaja notica „Iz delavskih krogov“, v kateri se napada poslovanje bolniške blagajne čevljarске zadrug v Ljubljani. V notici se trdi, da je omenjena blagajnica nekemu čevljarškemu pomočniku zabranila podporo od 1. marca t. l. to je od dné, ko je blagajnica poslovati pričela. Naslednje v pojasnilo: Res je, da je čevljarška zadruga bolniška blagajnica nekemu čevljarškemu pomočniku zabranila podporo od 1. marca naprej, in sicer iz tehtnih razlogov, dotičnik bil je namreč takrat član okrajne bolniške blagajne, in ne blagajne čevljarске zadrug. Imenovani pomočnik bil je bolan že pred ustanovitvijo čevljarске zadrugne bolniške blagajnice, tudi pisatelj „iz delavskih krogov“ priznava to s tem, da je dotični pomočnik prejmal poprej, to je do 1. marca t. l. bolniščino od okrajne bolniške blagajne. Pri blagajnicah je v navadi, da gospodar svojega delavca, ako zboli, oglasi, ter nasprotno, kadar ozdravi, kot v delo vstopivšega zopet objavi. To se zgodi zaradi tega, da za čas bolezni ni potreba doneskov odrajtovati. Tudi tu se je to zgodilo. Dotični delavec bil je pri zadrugni blagajnici, kot v delo vstopivši, po prestani bolezni od njegovega gospodarja naznanjen, to je bilo dné 20. marca. Pisatelj vendar trdi v svoji notici, da bi moral že od prvega marca naprej dotični pomočnik pri zadrugni blagajni prejemati podporo, katera se mu je le tam popolnoma odrekla. Na kake razloge pritožitelj svojo trditev opira, je nam neznano, vemo pa, da ni niti v zakonu niti v naših pravilih določbe, po kateri bi bili zavezani tudi druge osebe kot člane blagajnice smatrati, nasprotno veljajo po zakonu in pravilih kot člani le jedino isti, kateri so kot v delo vstopivši pri blagajnici

zglaseni. Nadalje, zakon od dné 30. marca 1888. d. z. št. 33, določa v § 13, da je „izstop iz okrajne bolniške blagajne še le tedaj opravičen, če se dokaže, da je dotični član pri kaki drugi po tem zakonu ustanovljeni blagajnici za slučaj bolezni zavarovan“. To je tedaj dovolj jasen dokaz, da pritožba ni niti najmenj opravičena. Trdilo se je tudi, da je okrajna bolniška blagajna „redno“ svoje dolžnosti splošnovala, mi nismo še nasprotno trdili, priznavamo tudi, da je to pri dotičnem delavcu do 1. marca storila, a priznati ne moremo njenega postopanja proti istemu delavcu po 1. marcu, kajti tam se je istemu s 1. marcom podpora na nek čuden način odvzela, tako da se je dotični na razsodišče pritožil, a isto je sklenilo, ne da bi se bilo poprej prepričalo ali je dotični v smislu goraj navedenega paragrafa kje zoper bolezen zavarovan, da mu ima bolniška blagajna čevljarске zadrug od 1. marca naprej izplačevati podporo, kar pa po našem mnenju ni bilo opravičeno, kajti mož še ni prenehal, akoravno je bila zadruga blagajna že ustanovljena, biti član okrajne bolniške blagajne, od katere je po zakonu odpadel še le, ko je bil 20. marca, k čevljarški bolniški blagajnici pristopil. Mi priznavamo, da se je delavcu godila krivica, a ne od naše strani, temveč od okrajne bolniške blagajne s tem, da se razsodišče ni na zakon oziralo, kakor tudi s tem, da je sodilo o čevljarški zadrugni blagajni, kakor da ista ne bi imela svojega razsodišča, katero o njenih zadevah razsoja. Iz navedenega se razvidi, da dotični pomočnik od bolniške blagajne čevljarске zadrug nima nič zahtevati, ter da je ista le tako ravnala kakor ji zakon in pravila vevata. To v pojasnilo in obrambo. Z odličnim spoštovanjem za bolniško blagajno čevljarске zadrug v Ljubljani. Peter Lukas s. r., načelnik, Anton Grablovič s. r., blagajnik. — Bolniška blagajna pom. zbora kovinske zadrug v Ljubljani pa nam piše: Na notico „Slov. Naroda“ šte. 175 z dné 2. avgusta t. l. „Iz delavskih krogov“ šteje si načelnštvo zgoraj imenovane blagajne na dotično neosnovano pritožbo v dolžnost sledeče izjaviti: Bolniški blagajni ni ničesar znano, da bi do sedaj, to je od 1. julija kateri ud umrl, še menj pa g. blagajniku o komu, da bi „postavno pogrebščino“ zahteval izplačati. Ako bi res kateri ud umrl, nima gosp. blagajnik nobenega povoda izraziti se, „nimamo nič denarja, ne moremo nič izplačati“, ker se blagajna v ugodnem stanju nahaja, kljubu temu, da je že 28. junija, to je dva dni pred ustanovitvijo zgoraj imenovane, okr. bol. blagajna poslala bolnika njej v preskrbljenje Načelnštvo.

— (Šolska poročila.) Na šoli za podkovstvo, katero vzdržuje v Ljubljani kmetijska družba kranjska, je bilo minulo šolsko leto 8 učencev, vsi s Kranjskega in štipendisti. Pod vodstvom g. viteza dr. K. Bleiweisa vršili so se izpiti, katere je naredilo vseh 8 učencev in sicer iz podkovstva in ogledavanja mesa. Šola je obiskovalo še 7 kovačev, izmed katerih so 4 naredili izpit z dobrim uspehom, 3 pa ga morajo ponavljati. Poučeval je gosp. Edvard Schlegel. — V štirirazredni ljudski šoli v Cerknici je bilo koncem šolskega leta 428 učenek in učencev v 4 razredih (prva dva vsak v 2 oddelkih) in 107 v pripravljalni šoli. Poučevali so nadučitelj in vodja Karol Dermelj, 2 kateheta, 1 učiteljica in 3 učitelji. Letno poročilo ima na čelu članek „Šolske delarne“, spisal Rudolf Piš.

— (Izlet v Dolnice) narede v nedeljo, 6. t. m. popoldne pevci iz Št. Vida nad Ljubljano. Peli bodo v gostilni pri „Miklavu“, ki je zaradi dobrega vina tudi v Ljubljani na glasu.

— (Novo jama s kapniki) zasledili so delavci v Šentanskem tunelu na progi dolenske železnice mej Trebnjem in Mirno Pečjo. Jama je, kolikor se je v naglici premerilo, osem metrov dolga in pet metrov široka. Kapniki so jako lepi, ne posebno veliki ali snežnobeli. Kakor čujemo, preiskala se bo ta jama še natančneje, ker je lahko mogoče, da je v zvezi še z drugimi večjimi jamami.

— (Velika slavnost v Postojnski jami) bode dne 15. avgusta. Več razvidno je iz posebnih oznanil uprave Postojnske jame.

— (Tamburaški zbor v Ribnici) prijazno vabi k prvemu velikemu koncertu, kojega priredi dne 13. avgusta 1893 v dvoranah g. A. Arkota. Vsopred: 1. „Sretan imendan“, čestitka. 2. „Ljubim Te“, mazurka. 3. „Oj Banovci“, koračnica. 4. „Spavaj sladko“, podoknica (brač solo). 5. „Marici“,

Dalje v prilogi.

polka. 6. „Liepa naša domovina“. 7. „Valček“. 8. „Naprej zastava slave“. 9. „Poročna“, polka. 10. „Hej Slovenci“. 11. „Valse elegante“. 12. „Pjimo ga“, zdravica. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 krono. Zbor broji 14 tamburašev.

— (Nova posojilnica.) Iz Mokronoga poroča se nam vesela vest, da se je dne 3. t. m. ustanovila posojilnica za Mokronoški sodni okraj. V načelnstvo oziroma odbor bili so izvoljeni nastopni gg.: J. Virant, župnik Mokronoški, načelnik; J. Ravnikar, nadučitelj, namestnik in tajnik; J. Šbil, trgovec, blagajnik; J. Rohrmann, notarijatski koncipijent in Fr. Zupančič, župan Mokronoški, odbornika. Za namestnika pa gospoda Ant. Majcen, posestnik in trgovec in K. Šašel, posestnik in pek. Računskim preglednikom in nadzornikom so se izvolili gg.: Mih. Barbo, župnik na Trebelnem; J. Errath, trgovec v Mokronogu in Fr. Zupančič, posestnik in oštir v Rakovniku poleg Št. Ruperta. Tako upamo — piše se nam — da bode na novo ustanovljena posojilnica v Mokronogu donasala ljudstvu, posebnoma kmetstvu, obilo koristi; ob enem naj bi pa vse vzpodbujala k varčnosti. Tistim rodoljubnim možem pa, ki zavoljo raznih opravil niso mogli zborovanja udeležiti se, ki imajo srce za dobro stvar in za — kmeta, priporočamo prav topla, da pristopijo v obilem številu novi posojilnici, kateri želimo obilo božjega blagoslova.

— (Iz domačih toplic.) Minuli mesec prišlo je v Toplice na Dolenjskem 181 oseb, od početka sezone do konca julija pa skupaj 508 oseb zdravja iskati. Večina teh je zapustila toplice popolnoma zdrava, ostalim pa se je zdravje tudi izdatnoboljšalo. — Na Bled prišlo je po zadnjem izkazu zdravniškega predstojništva do 29. julija vsega skupaj 448 strank z 739 osebami. — V Laške toplice na spodnjem Štajerskem je prišlo od početka sezone 748 oseb, izmed hrvatskih toplic pa v Varaždinske toplice do konca minulega meseca 1479 oseb, v Krapinske toplice 1130 oseb.

— (Blagoslovljenje cerkve.) V Brežicah blagoslovila se je minulo nedeljo popolnoma od tal do vrha prenovljena frančiškanska cerkev, ki se zdaj kaže v prav lepi podobi.

— (Nemška šola v Ljutomeru.) Nemčurji v Ljutomeru bodo vender-le osrečili „nemški trg“ Ljutomer z nemško šolo. Nova šola bode jednorazrednica za dečke in dekleta, stara šola pa ostane v svoji dosednji sestavi.

— (Hrvatski žurnalist Višimir Zima.) urednik humorističnega lista „Trna“ in sotrudnik „Hrvatske“, jako nadarjen novinar, umrl je včeraj zjutraj po dolgi in težki bolezni v Zagrebu v najlepši moški dobi.

— (Mejnarodna kolesarska dirka.) katero priredi jutri v Zagrebu klub biciklistov „Hrvatskega Sokola“ bode prav veličastna, kakor je razvidno iz poročil hrvatskih časnikov in posebnih naznanil in lepakov, iz katerih so razvidne podrobnosti. Slavnostne vožnje udeležilo se bode tudi več dam. Škoda, da ta slavnost nekako kolidira z Mariborsko, ker bi drugače tudi udeležba Slovencev bila dokaj večja.

— (Razpisane službe.) V področji c. kr. policijskega vodstva v Trstu s službenim mestom v Ljubljani je izpraznjeno mesto policijskega oficijala z dohodki X., oziroma mesto policijskega kancelista z dohodki XI. čin razreda. Zahteva se znanje nemškega in slovenskega jezika. Prošnje do konca meseca pri predsedstvu policijskega vodstva v Trstu. — Pri okrožnem sodišči v Novem Mestu razpisano je mesto sodnega pristava z dohodki IX. čin razreda. Prošnje do 18. t. m. pri predsedstvu tamošnjega sodišča. — V Črnomaljskem šolskem okraju razpisani sta nastopni službi: 1.) Na jednorazredni nemški ljudski šoli v Planini mesto učitelja, ob enem vodje s plačo 450 gld. in 30 gld. doklade ter prostim stanovanjem. Prosilci, zmožni tudi slovenskega jezika, imajo prednost. 2.) Na dvorazrednici v Vinici drugo učiteljsko mesto s plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do 20. t. m. pri okr. šolskem svetu v Črnomlju. — V področji političnih oblastij na Kranjskem je izpraznjeno mesto okrajnega komisarja z dohodki IX. čin razreda, eventuelno mesto vladnega koncipista z dohodki X. čin razreda. Prošnje do 20. avgusta pri deželnem predsedstvu v Ljubljani. — Na dvorazrednici v Grahovu razpisano je drugo učiteljsko mesto z dohodki IV. plač. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 16. avgusta pri okr. šol. svetu v Logatcu.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Doktorica honoris causa.) Vseučilišče v Freiburgu je imenovalo neko gospdč. Karolino Michaelis de Vasconcellos v Oportu za častno doktorico filozofije in sicer v priznanje njenih znanstvenih zaslug. Ta gđna z nezapomljivim imenom se bavi z romansko filologijo zlasti s proučevanjem portugalskih dijalektov. Pravijo, da je to jako primerno delo za postarše device. Časih so se gospodične, ako se niso mogle močiti, zatekale v samostane, zdaj pa se posvečujejo filologiji itd. To je tudi posledica preklicanega liberalizma!

* (Slavni bivši baritonist Ivan Beck,) ki je do leta 1885. pel na Dunajski dvorni operi, potem pa stopil v pokoj in živel v Badenu poleg Dunaja, zblaznel je te dni in so ga morali odvesti na Dunaj. Pred njim doletela je ista žalostna osoda slavnega basista Standigla in Emila Scario in tenorista Alojzija Anderja, v zadnjem času pa pevko Wilt, s katerimi je Beck mnogo let bil dika Dunajske opere. Res tragična umetniška osoda!

* (Električna razsvetljava v Vatikanu.) Papežu predložil se je načrt za električno razsvetlavo v Vatikanu. Potrebna moč za pridobitev elektricitete bi se vzela iz bližnjega potoka na „Monte Vaticano“.

* (Javna varnost v južni Italiji.) Minulo soboto dopoldne bile so v Palermu umorjene tri osebe na ulici. Morilce je policija prišla.

* (Peklenska sreča.) Učenjaki so res čudaki. Dočim posvetni ljudje tožijo, da na tem svetu že ni več mogoče živeti, da ni nikjer ljubezni, sreče itd. pisari neki profesor Mivart, baje dober katolik in bud nasprotnik tistega zloglasnega Darwina, ki se je s tega sveta umaknil, še predno so mu obesili mlinjski kamen okolu vratu in ga potopili v morju, kar je brez dvoma zaslužil za svoje pohujšljivo delovanje, o sreči v peklu. Profesor Mivart dokazuje v daljši vrsti sestavkov, da je peklo še dosti prijeten kraj, da tam nikakor ni tako grozno, kakor se navadno trdi, da je nekako letovišče za hude grešnike, po primeri takó, kakor za kazajence vsakdanji izprehod, ter podpira to svojo trditev s citati iz raznih cerkvenih pisateljev. Mivartova knjiga je prišla na indeks, kar je samo odobravit, kajti lahko bi se primerilo, da bi jo dobil nerazsoden človek v roke in ta bi naposled brez straha nagomilil na svojo vest cel kup grehov, češ, saj v peklu ni tako hudo, kakor se govori.

* (Golobje kot listonoše v službi ribičev.) Nekateri angleški ribarski podjetniki poskušajo, kako bi mogli uporabiti golobe, ki bi prenašali novice o uspehu ribjega lova. To bi bilo velike važnosti, ker golobi bi dosti prej prileteli na kopno, nego more pripluti ladja in bi kupei že na preji vedeli, je li bil lov dober in koliko rib se jim je nadejati.

* (Tudi gasili.) Da imajo posebno Bavarci izredno žejo, katero gase najraje z izbornim bavarskim pivom, pokazalo se je zopet pri shodu nemških ognjegašev v Monakovem. V treh dneh iztočilo se je samo v dvoraj pivovarni nad 400 hektolitrov piva, pri ljudski veselici v vrtu v Nimbenu pa 220 hektolitrov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 5. avgusta. Vkljub nepopisnemu pritisku in hujskanju proti godbi ostane „Glasbeno društvo“ možato pri dani besedi. Godba polnoštevilno zagotovljena. Na mnogobrojno svidenje! — Slovensko pevsko društvo. — („Tagespost“ je sinoči javila, da je Ptujski občinski svet tistim članom Ptujске godbe, kateri so v mestni službi, prepovedal sodelovanje pri pevski slavnosti v Mariboru in jim zagrozil z odpustom. Op. ured.)

Dunaj 5. avgusta. Križarka „Cesarica Elizabeta“ se odpelje jutri iz Nagasakija v Yokahamo. Nadvojvoda Fran Ferdinand je popolnoma zdrav in se pelje po kopnem v Yokahamo.

Dunaj 5. avgusta. Socijalistična stranka namerava dné 20. t. m. prirediti ljudski shod, da demonstrujejo za splošno volilsko pravico.

Budimpešta 5. avgusta. V marmaroški županiji sta se primerila dva slučaja kolere.

Gotha 5. avgusta. Vojvodo Ernesta zadela kap; upati je, da okreva.

Rim 5. avgusta. Obtožnica v pravdi Rimske banke trdi, da so zagovori tožencev neresnični ter konstatuje, da si izpovedi Tanlonga in Lazzaronija naravnost nasprotujejo. Oba skušata odvaliti krivdo drug na drugega. Zatožba pojasnjuje natančno posamne zatožne

točke ter povdarja, da sta zatoženca skušala izdati za 41 milijonov lir bankovcev, kateri so imeli dobiti že izdano številko serije, da na ta način okrijeta deficit v blagajni.

London 5. avgusta. Jesensko zasedanje parlamenta se začne v tretjem tednu meseca oktobra.

Slovensko ferijalno društvo „Sava“ v Ljubljani.

Št. 75.

Ex. 125.

Dragi bratje Savani!

„Narodna čitalnica v Kranji“ slavila bo dné 13. avgusta t. l. tridesetletnico svojega obstanka.

Navdušenje do narodnega dela in vzradoščenje na dolgotrajnem in veličastnem uspevanji prevažnega društva, zbralo nas bode ta dan v starodavnem Kranji. Prihiteli boste, dragi bratje, iz vseh slovenskih pokrajin — in ker se nameravani sestanek v Brežicah letošnje leto skoraj ne more vršiti, prirediti hočemo na dan sijajne slavnosti „Kranjske čitalnice“ zajedno naš

II. občni zbor.

Naznanjajoč Vam to že danes, upamo in želimo, da 13. avgusta t. l. s polnoštevilno udeležbo svojih članov dokaže i „Sava“ na sijajen način, kako je procivila že v prvem letu svojega obstanka.

Z bratskim pozdravom

Za osrednje upravnništvo:

Demeter Bleiweis-Trsteniški

t. č. predsednik.

Vladimir Ravnihar

t. č. upravnik.

Zahvala.

Letošnja velika skupščina naše družbe dne 25. in 26. julija vršila se je z nepričakovanim sijajem. Prijetni „zabavni večer“ v Hafnerjevi pivarni v Ljubljani, kateri je oskrbela prva Ljubljanska podružnica s sodelovanjem slavne vojaške godbe in slavnega pevškega društva „Ljubljana“, združil je č. skupščinarje, došle iz bratske Koroške in Štajerske ter mnogo Ljubljanskih družbenikov. Mej vožnjo v Sežano je izletnike pozdravljalo mogočno pokanje topičev že v Postojni, v St. Petru, v Divači. A nad vse prisrčen je bil vsprejem skupščinarjev v Sežani. Primorske goste je pozdravila imenom ženske podružnice odbornica gospica Maša Dolenčeva, Ljubljanske pa odbornica gospica Micika Mahorčičeva in gospod deželni poslanec in župan R. Mahorčič imenom svoje poštvalne občine in mnogih županstev na Krasu. Sežana sama prekosila je naše nade ter počastila svoje goste z duhtečimi šopki, ki so jih delile dobrotne roke nežnih deklet; s krasnim slavlolokom, ki so ga postavili domoljubni fantje; z nebrojnimi zastavami in z mogočnim strelom, ki je donel daleč po Krasu okrog. Veleč. g. administrator Fran Ovejn je račil darovati sv. mašo, velenjeno učiteljstvo in domači pevci pa so v cerkvi in mej obedom povzdignili slavnost z izbornim petjem. Z njimi sta tekmovala vrli „Ljubljanski kvartet“ in dobro izveščana godba Postojnska z izbranimi komadi. — Istotako ljubeznjivo so bili izletniki vzprejeti v Divači. Slavno ondoto županstvo je dovolilo brezplačen vstop v „vilenico“, katero je slavni „Gospodarski svet“ krasno razsvetlil ter še ves preostanek daroval naši družbi.

Gospodu poslancu Mahorčiču, ki je prepustil za skupščino svoj krasni in ozaljšani vrt; slavni ženski podružnici z vrlo prvomestnico gospo Mahorčičevo, katera je prva sprejela v svoje okrilje našo družbo ob skupščinski slavnosti; novoustanovljeni moški podružnici s trudoljubivim prvomestnikom g. M. Kantetom za toliko blagonaklonjenost in gostoljubnost slovensko; šentjakobsko-trnovski ženski podružnici v Ljubljani za omisljene trobojne trakove; potoralni pisarni Jos. Pavlinovi za prireditev posebnega vlaka; vsem gori našim in nenaštim, odborom in posamnikom, vsem č. skupščinarjem od blizu in daleč: „Vam, ki ste naši!“ — izreka najprisrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, 1. avgusta 1893.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Narodno-gospodarske stvari.

— „Tržaška posojilnica in hranilnica“ (registrovana zadruga z omejenim poroštvom) je imela meseca julija 7170.46 gld. dohodkov in 7095.42 gld. stroškov, skupnega prometa je bilo toraj v imenovanem mesecu gld. 14.265.88, katera svota se še ni dosgla v nijednem mesecu za časa obstoja tega našega denarnega zavoda. — V minolem polletju imela je ta „Posojilnica“ 49.545.95 gld. prometa.

— Svilogojstvo v Italiji. Letos prodalo se je na 201 tržiščih v Italiji 17.245.030 kg kokonov za dobre 4 milijone več nego lansko leto. Pri vsem tem pa niso prišli vsi pridelki na trg, ker nekateri svilarji pričakujejo bolj ugodnih tržnih cen za svoje pridelke. Sodi se, da se je pridelalo 49 milijonov kilogramov kokonov, ki so vredni 196 milijonov lir. Lani se je pridelalo samo okolu 35 milijonov kilogramov, vrednih 117 milijonov lir.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

prporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najnižjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) 1

na Emonski cesti št. 10

prporoča se p. n. občinstvu in visokocastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradni potrdni vodovodni instalatér na Starem trgu št. 15

prporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar
v Ljubljani, Gradišče št. 16

prporoča se občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. (147)

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

prporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovio**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljšo vrsto, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah. (147)

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

prporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3

prporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj** od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega originalnega karbolinca**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar
Kolodvorske ulice št. 22

prporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprajemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistski zavod
v Frančiškanskih ulicah št. 8

prporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

prporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovčarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitica.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznice in žage**. (144)

Prevzame cele naprave in oskrbuje poroke in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

prporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z **veliko dvorano za koncerte** itd. in lepim vrtom. (152)

== Kegljšče je na razpolago. ==

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. poštne in v brzojavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér
Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

prporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj lesenih, cementnih in klejnih streh. Zaloga strešnega laka, l-snega cementa in kleja. Na pravitelj **strelododov** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraňa Toni kovaško obrt**

katero bodem nadaljevala, ter se prporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obročke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši faconi. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANC

v Ljubljani, pri Železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknenege blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse koblekam potrebne oprave. (199)

Prporočati je vsem, kateri hočejo dobro biago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenska, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

prporoča svojo **veliko zalogo ur.**

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradci 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser

puškar
v Ljubljani

prporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka **popravljanja** točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice
in
Kurverfe s firmo

prporoča

„Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času meje dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bode prizadeval, zadovoljiti svojim velenjenjem p. n. gostom v vsakem oziru.

Z velespoštovanjem

(192) **H. Eder**, restavratér.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na **karton-papirji** tiskane **komad po 20 kr.**

v „**Narodni Tiskarni**“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri drugih knjigo-tržcih.

Tucl:

4. avgusta.

Pri **Malič**: Vitez pl. Weisz, Lichtenberg, Schreyer, Hauswald, Seidler, Kollerman, Schlesinger, Kestler, Buchwiser, Kohn z Dunaja. — Burella, Koschier, Barman, Turri iz Trsta. — Schweiger iz Idrije. — Dr. Fuchs iz Linca. — Kollar iz Budimpešte. — Dr. Volčič z Krškega. — Nosodin iz Prage. — Mitsch iz Gorice.

Pri **Slonu**: Bontadi, Hofman, Joksč z Dunaja. — Scherl, Pasch iz Trsta. — Duodo, Miklus iz Gorice. — Ladstätter iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Rottmayer iz Trsta. — Pri **avstrijskem cesarju**: Koprive iz Maribora. — Drachsler iz Kamnika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
4. avg.	7. zjutraj	739.4 mm.	13.0° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.8 mm.	24.6° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	735.6 mm.	18.0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 18.5°, za 1.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 5 avgusta t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	97.10	—	97.10
Srebrna renta	96.80	—	96.70
Zlata renta	118.80	—	118.80
4% krona renta	96.65	—	96.55
Akcije narodne banke	980.00	—	980.00
Kreditne akcije	337.50	—	337.00
London	125.20	—	125.25
Napol.	9.88 1/2	—	9.89
C. kr. cekini	5.88	—	5.89
Nemške marke	61.12 1/2	—	61.15
Italijanske lire	45.60	—	—
Papirnat rubelj	1.28 1/2	—	—

Dné 4. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192 " 25 "
Ogerska zlata renta 4%	— " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122 " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	197 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " 30 "
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150 " 70 "
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	254 " — "

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja mef boleznijo in povodom smrti najine nepozabne matere odnošno tete, gospé

Jere Klinar roj. Kotnik

hoteljerke in hišne posestnice

za mnoge darovane vence in za toli mnogobrojno spremstvo do poslednjega počivališča drage pokojnice izrekava vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, zlasti slavni prostovoljni požarni brambi in vsem ostalim, ki so nama izkazali sočutje in s tem ublažili tugo od blizu in od daleč najpr. srčnejšo zahvalo. (811)

V Mlinem, dné 5. avgusta 1893.

Viktor Klinar in Ivana Kette.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, G. n. f. Pariz, Steyr, Linca, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linca, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.
" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.
" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.
" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih.)

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—168)

Pristno istrsko naravno vino

temnorudeče, jako dobre kakovosti, ki se je pridelo l. 1891 in 1892 je moč dobiti. Kje? se izve pri **F. M. Schmitt-u v špitalskih ulicah.** (781—3)

Soproge

z malim premoženjem išče Slovenec, industrialec in zemljedelec, živeč v kraljevini Srbiji, — Resne ponudbe, ako mogoče s fotografijo in s podrobnim popisom vseh okoliščin, prosim, da se pošljejo kakor hitro mogoče **O. Feltrin-u, „Hôtel Belgrad“ v Negotinu, Srbiji.** (809—3)

(18) **Koroški** (196)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska kiselica, prost vseh želedec obtežujočih, sliznice dražečih poitranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri **M. E. Supanu.**

2 zlate, 13 srebrnih svetinj		9 častnih in priznanih diplom
---------------------------------	---	----------------------------------

Kwizdina restitucijska tekočina

pralna voda za konje.

Cena steklenici avstr. velj. gld. 1-40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepčilo pred težkim delom in po težkih delih, proti poditvam, izvinjenjem, otrplosti kit itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahte vati je izrecno: (210—10)

Kwizdino restitucijsko tekočino.

GLAVNO SKLADIŠČE:

Fran Iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaji.

Cela, popolnoma nova

uniforma

za c. kr. državne železniške uradnike

se takoj proda.

Kaj več se izve v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 14, v pritličju na desno. (809—1)

Iščejo se za samo izborne hiše:

3 **grajščinske kuharice** za Ljubljano, Italijo in Reko (slednja lahko svojo službo nastopi stoprav v jeseni); — **kuharica in dekle za vsako delo** za tu in drugod, slednja k samostojni gospé; — **zaračunajoča natakarica** za Gorenjsko; — **kavarnsko dekle in prosta kuharica** za tukaj; — **pestunja** v jako odlično hišo; — **košljaz** v neki tukajšnji trgovski hiši, plača 10 do 12 gld. itd. — Več v **posredovalnici G. Flux na Bregu št. 6.** (807)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—80)

R. RANZINGER,

speditér c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Ludovik Puh

mizarski mojster in polagatelj parketov v Ljubljani, Pred Prulami št. 19

se priporoča (808—1)

za polaganje parketnih tal in za voščenje sob.

Parketni vzorci se lahko ogledajo pri njem. Prodaja tudi voščilo za tla.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER).

pripraven v Richtrové lékárně v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední zasílateľství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda (438—15)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti s častno diplomom in zlato svetlino na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetlino v Bruslju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarka

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,

katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornost pospešuje. (173-26)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštino plača vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Prospekti o zdravilni in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastoj in frankovano.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. I.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Prodajalnica

stanovanje

obstoječe iz treh sob in kuhinje se odda s 1. novembrom pod jako ugodnimi pogoji v najem. — Več se izve v Kolodvorskih ulicah št. 12. (806)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(694—10)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravi plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Grajsčina Gradac na Kranjskem
potrebuje oženjenega, slovenski govorečega

vrtnarja

ki zna nemški pisati, dalje oženjenega

logarja

ki zna slovenski pisati. — Ponudbe s pričevali in zahtevami naj se pošljejo na gorenjo adresu. (805—1)

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO
(360—18) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7a **DUNAJ.**

Pojasnita zastoj.

Za želodec.

(332—32)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.
Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno,
vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri
Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Vozovne zvezke

za vsak vlak veljavne, ki se za vsako povoljno
progo lahko sestavi, priporoča

Jos. Paulin v Ljubljani

mejnarodna potovalna pisarna.

Za Ljubljano-Dunaj in nazaj so vozovni zvezki
po jako znižani ceni vedno v zalogi. (788—3)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a
Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—21)

Naznanilo.

Podpisane si usoja javiti veleccenjenemu p. n. občinstvu, da je prevzel slovečo

restavracijo in kavarno

v Postojini

pri g. Deklevi in da bode imel v zalogi pivo iz najstarejše, l. 1818. ustanovljene kranjske pivovarne v Mengišu v sodeh in steklenicah, katero oddaja gg. gostilničarjem tudi po znižani ceni.

Točil bode pristna vipavska, dolejska, hrvaška in istrska vina ter stregel z izbornimi gorkimi in miznimi jedili.

Priporočajo se za mnogobrojni poset

z velespoštovanjem

(776—3)

Fran Remic.

Preselitev in priporočilo.

Z dnem 7. avgusta t. l. se preselim

v novozgrajeno hišo št. 9 v Paromlinskih ulicah

ter prosim svojih dosedanjih p. n. naročiteljev najljubše, da bi me i tu dalje obiskovali blagovolji. Ob enem priporočam svojo solidno postrežbo pri kolikor mogoče nizkih cenah, zlasti se priporočam za izdelovanje uniform za c. in kr. jednoletne prostovoljce, državne, železniške in rudarske uradnike točno po predpisu; isto tako za izdelovanje oblek za civilne osebe po najeleganterji modi.

Z velespoštovanjem

(804—1)

A. Reisner, c. in kr. polkovnijski krojač.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjem očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta obliž dobiva se le v jedni veliki po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna
(302) **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Priatnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trzinu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpff; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbutergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Išče se sposoben provizijski potovalec

za prodajo šivalnih strojev za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Taki potovalci, ki so že agentovali v tej stroki, imajo prednost. — Prijazne ponudbe na trdko F. Detter v Ljubljani, Stari trg. (681-6)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjuječe ter mlo raztopljajoče (1109—40)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Ljubljana
Mestni trg
št. 10.

Najboljše in najceneje
kupi se
železo, železnina, okove,
cement itd.

pri

Andrej Druškoviču

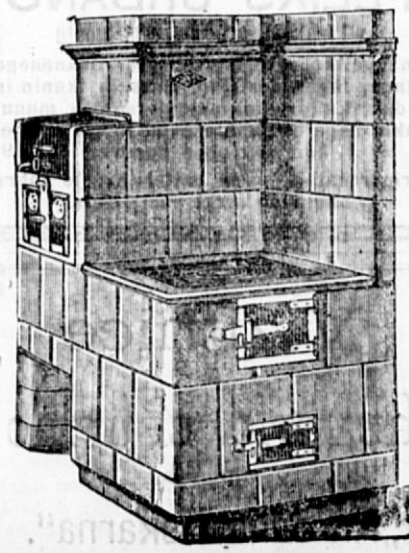
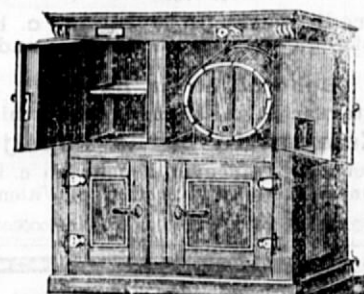
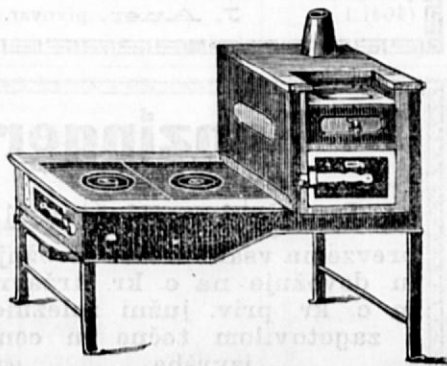
v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga

nagrobni križev, štedil-
nikov, finih žag, ledenic

(541—15) po najnižji ceni.

Ljubljana
Mestni trg
št. 10.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327-22)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah. (162-26)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrot** **jedino prave** — ne na pol sežgane in pookus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le, ono v **rudečih** štiriogelnatih zavojih **bratov Ölz** z varstvenima znamkama **slika** in **ponev**. — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je priznana najboljši in najizdatnejši primesek navadni kavi, dobi se **zdrava, cenena in hranilna kavina** **pijača**, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a **jedino pooblaščen** tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnim blagom.

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrulil sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom**.

V zalogi imam bodem vedno najboljši **roman in portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni **traverze, i. t. d.** V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezi i. t. d.**

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinkaste in pocinkane ploščevine** ter **strešnega papirja**.

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174-27)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega **sijenita** in **granita** ter se priporoča za izdelovanje najmanjših **nagrobniških kamenov**, kakor tudi najfinejših umetniško izdelanih

nagrobniških spomenikov.

Prevzema vsa

(783-2)

stavbena in umetniška kamnoseška dela

katera se kot doslej po nizki ceni najfinejše izdelujejo. V zalogi ima in prodaja

robne kamene in kocke iz granita

za tlak trotoarjev in hišnih vhodov, narejene po predpisanih merah mestnega stavbenega urada, katera se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.

Prej **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (194-31)

in vseh v to stroko spadajočih stvari **po najnižjih cenah**.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Prvo mesto

kjer se dobivajo **brezhilbna, ubrano se glaseča, najsolidnejše izdelana**

glasbila.

Ivan Gross, Inomost.

(Ustanovljeno l. 1832.)

Tirolske citre Prim (specijaliteta) po gld. 8.—, 12.—, 16.— itd.

Tirolske koncertne ali elegijske citre (specijaliteta) po gld. 12.—, 15.—, 18.— itd.

Tirolska lesena in slamnata glasbila po gld. 350, 450, 6.—, 10.—.

Tirolske gitare (specijaliteta) po gld. 360, 450, 550, 7.— itd.

Ocarine (pristno italijanske) po 60 kr., 70 kr., 90 kr. itd.

Ustne harmonike (Knittlinske s srebrnim glasom) po 50 kr., 70 kr. do gld. 6.—.

Harmonike (najmočnejši usnjati meho) po gld. 3.—, 5.—, 10.—, 30.—.

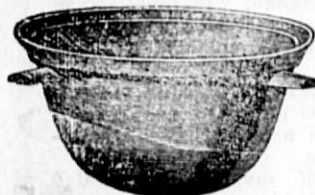
Trobila (le najboljše kakovosti) s srebrnimi obroči, najelegantnejše opremljena itd. po tovarniških cenah. (777-3)

Za vsako glasbilo popolno jamstvo.

Bogato ilustrovani katalogi se pošljajo zastoj in poštne prosto. —

Izvrstne šole za vsa glasbila. — Največja zaloga cerkvenih muzikalij.

Adresuje naj se: **Johann Gross, Innsbruck.**

Najboljše železo

prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143-26)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava it d.

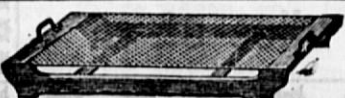
10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim cvilhom preoblečeni ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dobro** tapecirano modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za **vsako** posteljo navadne velikosti po **8 gld. 90 soldov**; z afrikom tapecirane in s cvilhom preoblečene po **15 gld.** (714-81)

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (4-21)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

DR. JOS. DERČ

stanuje od 6. t. m. naprej (810-1)

na Starem trgu, Florijanske ulice št. 1.

Solidne, zložne, močne
in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno

pohištvo samo iz napo-
jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica. (345-19)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila
pravico do dividende, katera je doslej izplačala po 10%, 20%,
25% in **jedno leto celo 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset
milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštvenih
fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, do-
kazujejo naslednje (193-13)

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 gld.
2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 gld. 28 kr.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.
3. Henrik grof Wurmbbrand v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gld.; dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.
4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi dne 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.
5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakeku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.
6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.
7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojni, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.
8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.
9. Petar Bogovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval se je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Andjelji Miletičevim, po 500 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsakej imenovani deklici, ko doživi 1. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.
10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Zušemberku, zavaroval je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani
v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

J. ANDEL-a

ново izumljeni prekomorski prašek

— ugonablja prav sigurno: —

ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje,
prešiške, ptičje pršice, sploh vse žuželke.

Dobiva se pristen povsod tam, kjer se nahajajo Andelovi plakati.

Tovarna in razpošiljalnica

pri J. ANDEL-u, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi,

(784-2)

Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri Albinu Šlišar-jl, Dunajska cesta št. 9.

Seb. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči
kvarnemu uživanju nemešane ali z surrogati mešane bobove kave
in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo**
in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošena kot primesek k na-
vadni bobovi kavi.** (417-16)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

Ivana Fajdige

rudarsko in rudninsko podjetje
v Kamniku

pozivlja lastnike onih zemljišč, v katerih se nahajajo **kakeršnega koli
imena mineralne** stvarine, bodisi postavno varstvo uživačoe **ko-
vine** (ako so tudi ob enem lastniki prostokopov), kakor tudi take,
ki spadajo v nižjo vrsto kemično-tehnične uporabe, da se, ako se želijo
tem potem **gumno okoristiti**, prijavijo na moj gori imenovani naslov.
Uzenci pošiljajo se **frankovano** v množini po 2—5 kil. Da se prihrani
nepotrebno dopisovanje, blagovoli se naj takoj kolikor možno natančne
opise razmer, v katerih se nahajajo stvarine, prijavam priložiti.

(771-2)

Ivan Fajdiga.

Zaradi

preselitve

ki bode v kratkem, se bodo vse še v zalogi
se nahajajoče

spomladne in letne obleke za gospode in
dečke, vrhnje suknje, haveloki, otročja
oblačila in paletoti,

kakor tudi

plašči za gospé in deklice

jaqueti, pelerini, ovratniki iz čipek
in prašni plašči

po

(326-20)

znatno znižanih cenah

razprodajali.

Gričar & Mejač

preje M. Neumann

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.